

КАРТОТЕКА.

Давидович Антін . 1904-2002р.

ЖИВОПИСЕЦЬ

Народився 13.03.1905р. у м. Кам'янка-Струмилова (нині - Кам'янка-Бузька на Львівщині) в багатодітній родині дрібних комерсантів, - шанованих камянецьких міщан Івана Давидовича та Марії, з дому Фік.

В 1920 році сім'я Давидовичів виїхала до Харкова, де Антін розпочав навчання у гімназії. В 1921 році, коли на Великій Україні розпочався голод та посилювались репресії проти українства, Давидовичі повернулись у рідні краї - до Кам'янки-Струмилової.¹

В 1926 - 1930 рр. завершив гімназійну освіту у Яворові (до 1929р.) та у Золочевві (1930).²

В 1926 р. Антін вступив до Мистецької школи О.Новаківського.³ Разом із товаришами відбув у тому ж 1926 р. літні пленерні студії у гірському гуцульському селі Космач.⁴ Однак змушений був перервати омріяне навчання у Новаківського у зв'язку із хворобою батька і необхідністю утримувати сім'ю та оплачувати навчання наймолодшого брата Івана у Духовній семінарії у Львові.

В 1920-1930-х роках А.Давидович, зайнятий щоденною працею на хліб насущний, до малярства звертався спорадично, працюючи виключно для себе. Декілька десятків виконаних ним тоді малярських творів були втрачені згодом під час більшовицьких репресій. Тим часом молодші брати і сестри А.Давидовича, отримавши прекрасну освіту (його брат Ярослав закінчував Львівську політехніку, брат Богдан студіював право в університеті, а Іван - теологію у Львівській Духовній семінарії, одна сестра Анізія навчалася в учительській семінарії у Жовкві, а друга Іванна, по чоловікові Полюга, закінчила Український Таємний Університет у Львові) - були вже залучені до активної патріотичної, суспільно-громадської діяльності.

В червні- травні 1944 року члени родини Давидович, остерігаючись репресій з боку більшовицького режиму, зробили спробу виїхати на Захід. Однак не встигнувши перетнути кордон, зупинились у бойківському селі Верхня Рожанка, де тоді знаходився вишкіл Старшинської школи УПА. Там народився син А.Давидовича - Ростислав (згодом- лікар-стоматолог у Жовкві). Повернувшись з дружиною і малим

сином до Кам'янки-Струмилової, А.Давидович застав власний дім і господарку повністю розграбованими.

В 1944 р. переїхав із сім'єю до Львова, працював господарником у фелдшерсько-акушерській школі. На той час помешкання сестри А.Давидовича Іванни Полюги по вул. Курковій у Львові (нині – вул. Лисенка, 40) стало зв'язковим Головного проводу УПА, а в 1947 році в українське підпілля пішов племінник Антіна Любомир Полюга, ставши охоронцем Голови Проводу УПА Юрія Шугевича.

В 1948 році більшість членів родини Давидовичів за зв'язки з українським підпіллям були арештовані, всього ув'язнено 18 осіб. Антона засуджено на 10 років тюремного ув'язнення у сталінських таборах Мордовії, де він певний час сидів в одній камері з патріархом Й.Сліпим. А дружину художника і чотирьох його малих дітей вивезено до Хабаровська Іркутської області.

В 1956 році після амністії А.Давидович повернувся із сім'єю в Галичину. Останні роки життя провів у Радехові, де замешкувала його донька Дарія.

Помер художник 16.09.2002р. у Радехові. Похоронений у родинному гробівці в Кам'яно-Бузьку. Декілька його творів зберігаються нині у власності родини в Радехові та Жовкві.

Література:

1. Запис усного спогаду племінниці художника – Ярослави Мельник (з дому – Полюга), здійснений Л.Волошин в лютому 2018 року. Архів автора.
2. Свідectво зрілості Давидовича Антіна, видане Державною Комісією Іспитовою у приватній гімназії м.Золочева 27 січня 1930р. (укр. і польськ. мовами). Архів родини художника у Жовкві. Також: Лист А.Давидовича із Радехова до Л.Волошин (Львів) від 12.10.1991р. Архів автора.
3. Смольський Г. Школа Олекси Новаківського у Львові. Матеріали Наукової конференції, присвяченої 100-літтю від дня народження мистця. Національний музей у Львові. 1972 р. Машинопис. Архів Л.Волошин.
4. Групова фотографія школи Новаківського у Космачі. Фототека ХММ О.Новаківського. Також фото в архіві родини художника у Жовкві.

